

Redacția și Tipografia
 Brașov, piața mare Nr. 90
 Redacția este deschisă de la 8
 pînă la 12. — Abonamentele se
 plătesc în avans.

**INSERATE se primesc la Admi-
 nistrația în Brașov și în
 următoarele birouri de presă:**
 în Viena: M. Debes, Hensler
 Schick, Rudolf Koss, A. Oppel
 Nachfolger; Anton Oppel, J.
 Danneberg, în Budapesta: A. V.
 Goldberger, Katalin Bernat; în
 București: Agenția Națională, Bucu-
 rești de România; în Ham-
 burg: Karoly & Liebmann.

Prețul inserțiilor: o seziă
 garzon pe o coloană 8 cr. și
 30 cr. timbru pentru o publi-
 care. Publicații mai dese după
 tarife și învoială.
 Reclame pe pagină a 8-a o
 seziă 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I .

„Gazeta”iese în săptămână.
 Abonamentele pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 3 franci.
 Se prenumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la dd. colecători.
 ANUNȚUL BURELUI BRAȘOV
 administrației, piața mare,
 țergul Inului Nr. 80 etagiu
 I.: pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
 s. 15 bani. Atât abonamen-
 tele cât și inserțiile sunt
 a se plăti înainte.

Nr. 16.

Brașov, Joi 22 Ianuarie (3 Februarie)

1898.

Demonstrațiile studenților germani în Austria.

Mișcarea Germanilor în Boemia este în creștere. Ea s'a transplântat acuma între studenții universitari. Forma ce a luat-o în aceste patru zile din urmă culminează înscenarea unei formale greve a studenției universitare, grevă, pe care arangiatorii germani din Praga vor să-o estindă asupra tuturor universităților din Austria.

Sâmbăta trecută studenții dela universitatea și școlile superioare din Praga au ținut o mare întrunire academică în orașul germano-boem Leitmeritz, la care au luat parte rectorii universității și ai școlii tehnice, decanii facultăților, mulți profesori și peste 800 de studenți. Adunarea a fost presidată de primarul orașului, care este tot-odată și deputat.

Gravamenul principal al acestei întruniri a fost, că studenții universitari din Praga, cari au dreptul statutar de a purta colorile reuniunilor lor academice, au fost împedecați în exercitarea acestui drept. Profesorii și studenții nu s'au mai putut mișca în capitala boemă, fără ca să fiă espuși la continuele atacuri de către plebea sâlbatică. Libertatea, persoana și familia Germanilor nu mai este scutită în capitala țării. E vorba dér, de a ne apăra în propria noastră țară drepturile noastre naționale.

Acesta a fost în puține cuvinte cuprinsul discursului de deschidere la amintita adunare și tot-odată programul ei.

Unul dintre tinerii studenți, un nepot al răposatului conducător german Dr. Herbst, a dat expresiune viuă ideilor și sentimentelor, ce agită aji așa de mult întreaga tinerime germană, dîcînd: „Cu gróză ne reamintim ultimele evenimente în Praga. Dinaintea plebei s'au retras cu toții.

Față cu izbucnirile fanatismului național fără margini al Cehilor, trebuie să se unescă toți Germanii și să-și dică: „Până aici și mai departe nu!” Scim, că întregul popor german stă înderțul nostru, și de aceea privim cu încredere în viitorul nostru.”

A vorbit la întrunirea din Leitmeritz și un tîner din Lipsca, în numele studenților din imperiul german. Aceștia, dîse el, nu vor să se amestece în afacerile interne ale Germanilor Austriei, dér în lupta ce o pòrtă dênșii, ei îi însoțesc cu simpatiile lor, siguri fiind, că atunci când e vorba de destinele întregului popor german, se vor dovedi ca adeverați naționaliști, credincioși poporului.

S'a lansat apoi devisa: Să ne rupem de Praga! și adunarea a votat unanim o rezoluție, prin care se declară de cea mai urgentă necesitate, ca universitatea din Praga să fiă strămutată într'un ținut curat german al Boemiei.

S'a discutat apoi afacerea grevei, adecă sistarea cercetării prelegerilor, „până când se va restabili érași starea de drept la universitate și la institutul tehnic”. Ca ultim termin s'a pus guvernului ziua de 31 Ianuarie, 12 ore la améđi. Și această propunere s'a primit cu majoritate covârșitoare.

Tot-odată studenții germani din Praga au provocat pe colegii lor dela universitatea din Viena, Graz și Innsbruck, ca și aceștia să se alature la greva lor, până când guvernul nu va retrage măsurile luate, prin care se interdice studenților din Praga purtarea colorilor reuniunilor academice.

În Praga greva s'a început încă înainte de 31 Ianuarie, ér în ziua acesta ea s'a declarat la școla tehnică din Graz. În cursul zilei de ér au decis a face grevă și a nu mai

visita prelegerile de Joi încolo, și studenții dela școla tehnică din Viena și Graz, ér în Innsbruck studenții germani au făcut eri demonstrațiuni sgomotóse, așa că deocamdată profesorii au fost siliți să se sisteze prelegerile.

Până aici au ajuns lucrurile în Austria. Într'aceea ministrul-președinte Gautsch nu mai scie ce să începă, ca să liniștescă pe Nemți și să nu-și aprindă paie în cap cu Cehii. Promisa schimbare a ordonanțelor de limbă, o tot amână. Aș téptă, se dîce, mai întâiu închiderea dietei boeme și apoi înainte de a publica ordonanțele de limbă modificate, vré să se mai sfátuiescă odată cu conducătorii partidelor din Boemia și Moravia, invitând la conferențe pe Cehi și pe Nemți deosebit.

Proverbul dîce: Cu incetul se face oțetul. Ne temem însă, ca nu cum-va în ce privește afacerile interioare din Austria, rezultatul să fiă invers și să îndreptătescă a dîce: Lucrul merge încet, dér prost.

Monarchia și politica Ungurilor.

Diarul din Viena „Reichswehr” publică un articol fòrte important în care se ocupă de politica Ungurilor față de naționalități. Articolul organului vienes e scris drept răspuns la o întémpinare, ce i-a dat loc zilele trecute, întémpinare ce provenia dînt'r'o parte distinsă unгурescă. În această întémpinare se dîcea, că pericolul naționalităților din Ungaria îl forméază „România irredentă” și „Serbia irredentă”, fiind-că în aceste două state se nutrește latent ideea unui mare stat. „Reichswehr” combate această suposițiune, și dîce între altele:

„Bine, am înțeles, am auzit, că în ce constituie pericolul naționalităților din Ungaria; România irredentă, Serbia irredentă — de acestea tremură Ungaria. Acesta e un argument nespus de dibaciu. Dér el nu se nimeresce. Și naționalitățile din Austria

își au conaționalii lor vecini: Germanii în Boemia și Austria-de-sus și Italianii în țerele alpine dela vest. Și la spatele acestor popóre stă câte-un stat național. Să presupunem cazul, că Austria ar începe cu sistemul lui Banffy, ar asupra pe Germani și Italiani, pentru a face din Austria un stat slav. Nu ar fi amenințată și Austria de Germania și Italia irredentă?”

„Se dîce, că în Serbia, în România există latent ideea unui mare stat; este ére ideea acesta mai reală, decât ar putea fi cea a Germanilor și Italianilor?...”

„Se vedem al doilea moment. Intémpinarea dela Budapesta dîce, că basa de drept istoric a tendințelor spre autonomia din Austria, nu au paralelă în Ungaria. Drept, că naționalitățile din Ungaria n'au format state independente... Principiul egalei îndreptățiri a naționalităților însă nu se baséază pe motive de drept istoric, ci pe respectarea motivelor etice și de stat. Tocmai aici zace ideea fundamentală a monarchiei...”

„Statele europene sunt tóte state naționale. Monarchia noastră însă nu e stat național. Póte-că înainte cu cinc-deci de ani ar fi putut să devină și ea stat național. Dér cum li-ar fi mers Maghiarilor, decât Austria ar fi făcut când-va o astfel de politică? Nu ar fi ajuns atunci națiunea maghiară fòrte réu? Germanizarea condusă cu tact ar fi înghîțit atunci și pe Maghiari. A fost un timp, când ideea unei mari Austrii germane era ideea principală de care se conducea un monarch. Dér tocmai Maghiarii au fost cei cari protestau energetic în contra acelei tendințe.

„Orî încótrău privim deci, politica unгурescă față de naționalități, e neîntemeiată... Într'un stat modern nu există posibilitatea de a separa drepturile etnice de cele politice. Dér póte o naționalitate să-și promoveze în mod real interesele sale, decât-i sunt închise căile politice și corpurile reprezentative legitime?... Prin maghiarizarea brutală, naționalitățile vor fi abătute, ca și prin o sabiă de foc, dela ideea monarchiei întregi...”

„Ar fi fatal decât Austria ar proceda astfel contra Germanilor, orî Italianilor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ce este poesia? care este influența ei morală și misiunea ei în zilele noastre.

de M. Străjanu.
(Urmare.)

Cei mai mulți desprețuesc și legile naturii și frumsețele ei, și cu cât se cred mai civilizați, cu atât duc un trai mai nenatural. Firesce, natura își răsbună cumplit pentru această uitare și urmările sunt tot felul de suferințe fizice și morale, cari amărăsc și scurtéază viața.

Goethe ne dá o interesantă dovadă despre acesta în exemplul unui tîner erudit, contemporan al său. Acest tîner terminase studiile universitare și-și adunase multe cunoștințe. Însé posomorit și ambițios, cum era, disprețuitor de plăcerile și distracțiunile, ce ne póte da natura și societatea, retras în sine însu-și fără să aibă un talent productiv, sciința sa nu-i putea da mulțămirea dorită, ocupațiunile ce i-se oferiau, le refusa ca necorespundătoare aspirațiunilor sale, și astfel se credea unul

din cei mai nefericiți ómeni. Goethe tocmai atunci publicase „Suferințele junelui Werther”, prin care își câștigase simpatia multor asemenea inimí tinere. În acest roman Goethe zugrăvia sentimentalitatea bolnăvicioasă a unui tîner, pe care nimic în lume nu-l putea mulțămii și care puse capăt chinurilor sale prin sinucidere. Această stare morală era pe atunci domitoare între tineri.

Insu-și Goethe suferise de ea, și s'a vindecat numai prin scrierea romanului său „Werther”, destinat a fi un remediu și pentru alții. Dér tînerul, despre care e vorba aici, voia să priméscă sfat în desperarea sa dela însu-și autorul lui Werther și-i scrisse o lungă epistolă. Goethe fiind fòrte ocupat la curtea din Veimar, unde locuia atunci, nu-i răspunse; dér interesându-se de caracterul ciudat al tînerului, îl visită în o călătorie, ce făcuse prin Hartz, însă incognito.

Cu acea ocaziune el îi recomandă comerciul intim al naturii cu nemărginita felurime a fenomenelor ei. Singurul remediu, dîcea Goethe, care póte libera și mântui pe om de o așa stare dureróasă și tristă a sufletului, în care existența devine o chi-

nuire de sine însu-și, este contemplarea naturii și participarea cu tótă inima la viața din afară. Chiar și o cunoștință de rénd a naturii, fiă ca grădinar, ca agricultor, séu vênător, face pe om să-și uite suferințele morale. Îndreptarea spiritului asupra lucrurilor reale și a adevăratei vieți ne luminează, ne liniștesce și ne face mai înțelepți.

Aceleași idei le găsim în memoriile lui Stuart Mill. Acestui filosof, la etatea de două-deci de ani, i-se întéplă, ceea ce cred, că se întéplă multor tineri cu o inteligență superioară; ajunse adecă într'o amortire morală, care-l făcea nesimțitor la or-ice bucurie séu plăcere a vieții. Nepăsarea, disgestul de tóte lucrurile și un dureros simțémt de deșertăciune și desperare a vieții îi învălîse sufletul, ca un nor întunecos.

Nici relațiunile cu amicii și societatea, nici ocupațiunile sale favorite de altădată, nici studiile și cărțile sale de predilecțiune nu-i mai puteau da tária și curajul ce-i însuflau până atunci. Virtutea, binele general, fericirea ómenirii, care era idealul vieții lui, nu mai aveau acum nici o valóre, nici o atragere pentru el.

Causa acestei stări sufletesci, care Stuart Mill nu credea s'o póta suporta mai mult de un an și care a durat o iarnă întregă, era studiul aprofundat al sciințelor, era acea analiză aménunțită a naturii și a vieții, care le răpescce tot farmecul și tótă frumseța.

Într'o zi cetea memoriile lui Marmontel, cari îi deșteptară un adénc simțémt de compătîmire și-l mișcară până la lacrimi. Din acel moment norul se risipi puțin câte puțin și sufletul său începú a se însenina. Ideia, că isvorul simțémtelor bune n'a secat în inima sa, era pentru el ca o rață de lumină binefăcătoare. Din acel timp își modifică și ideile sale asupra vieții. Scopul vieții, care trebuie se reguieze purtarea morală, era pentru filosof tótă fericirea. El înțelese însă acum, că mijlocul de a-o atinge este de a nu o face ținta directă a existenței. Numai aceia sunt fericiți, dîce dênșul, cari nu urmăresc propria lor fericire, ci-și îndreptă spiritul către alt-ceva, de exemplu, către fericirea altuia, ameliorarea ómenirii, o cercetare, o faptă ére-care, pe care o urmăresc, nu ca un mijloc, ci ca un scop ideal. „Plăcerile vieții sunt de ajuns, ca să ni-o facă plăcută

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Februarie 1898.

Renta ung. de aur 4%	121.40
Renta de corone ung. 4%	99.35
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	122.20
Bonuri rurale ungare 4%	97.25
Bonuri rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	156.25
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	149.50
Renta de argint austr.	102.60
Renta de hartie austr.	102.55
Renta de aur austr.	122.40
Losuri din 1860	143.50
Actii de-ale Banței austro-ungar.	931.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	387.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	365.40
Napoleonori	9.53
Marf imperiale germane	58.72
London vista	120.02
Paris vista	47.60
Rente de corone austr. 4%	102.90
Note italiene.	45.35

Cursul pieței Brașov

Din 2 Februarie 1898

Bannota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.48
Argint rom. an. Cump	9.42	Vënd.	9.46
Napoleon'ori. C. mp.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.65	Vënd.	5.70

Sz. 5446 - 1897 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Demján Simon végrehajthatónak Popa David András gridi lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén lévő Grid községben fekvő a Gridi 50 számú tljkvben foglalt végrehajtást szenvedett Popa David Andreas továbbá Hanesiu Lintia szül. Hanesiu, kkoru Hanesiu George, Hanesiu Nicolae és Hanesiu Irimie nevéen álló

100,	101	hrs. ingatlan	162 frt.	6039/1	hrs. ingatlan	8 frt.
649	"	"	4 "	6042/1	"	8 "
870	"	"	18 "	6139/3	"	5 "
996	"	"	11 "	6143/2	"	1 "
1434/2	"	"	9 "	6171/2	"	2 "
1434/7	"	"	9 "	6180/3	"	25 "
143/15	"	"	9 "	6190/2	"	6 "
1436/3	"	"	6 "	6230/3	"	6 "
1437, 1438, 1439	"	"	35 "	6252/2	"	14 "
1702, 1703	"	"	6 "	6302/2	"	2 "
2224	"	"	8 "	6324/2	"	4 "
2275	"	"	8 "	6332/2	"	1 "
2314	"	"	3 "	6334	"	3 "
3845/3	"	"	4 "	6549	"	15 "
3846	"	"	5 "	6745, 6746	"	10 "
4211, 4212	"	"	33 "	7197/2	"	9 "
4214	"	"	20 "	7487	"	16 "
4619	"	"	8 "	7611	"	11 "
4622	"	"	16 "	7629, 7630	"	40 "
4698	"	"	8 "	7880/3	"	2 "
4700/2	"	"	1 "	7890/3	"	2 "
4700/4	"	"	1 "	8091	"	28 "
4718	"	"	6 "	8097	"	15 "
4940	"	"	4 "	8188	"	11 "
4950	"	"	4 "	8189	"	11 "
5049/1	"	"	12 "	8348	"	9 "
5473/3	"	"	7 "	8690	"	16 "
5475	"	"	19 "	9620	"	8 "
5648/3	"	"	4 "	9647	"	5 "
5650	"	"	4 "	9723	"	18 "
5652, 5654	"	"	4 "	9755	"	8 frt-

ban ezennel megállapított kikiáltási árban tlkvi testenként egészben az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi Február hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor Grid községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1897 November hó 9-én.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

SCHUPITER,
kir. aljbíró.

Ruble Rasesei Cump. 127.— Vënd. 127. 1/2
Márci gemene Cump. 58.65 Vënd. 58.80
Lire turcesei Cump. 10.73 Vënd. 10.78
cria. fono. Albina 5%, 100.75 Vënd. 101.75

Convocare.

„SPERANȚIA“, Reuniune de imprumut și păstrare, va ține a XIII-a adunare generală ordinară în Borgo-Prund la 27 Februarie 1898 la 3 ore p. m.

Obiectele:

1. Censurarea rațiunilor, statuirea bilanțului și împărțirea dividendelor.
2. Propunerile direcțiunii și ale consiliului de inspecțiune.
3. Alegerea unui membru suplent în direcțiune pe 5 ani.
4. Propunerile membrilor.

Pentru cazul, când la acest termen nu s'ar aduna membri de ajuns în înțelesul statutelor, tot prin acest anunț se convoca a doua adunare generală pe 9 Martie 1898 la 4 ore p. m.

Borgo-Prund în 27 Ian. 1898.

Dr. N. Hanganuțiu,
direct. reuniunii.

146,1=1.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Fruchtweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

2-17.130

**Renomitele
seminte
de legumi și flori
a le lui
MAUTHNER**

se capeta în pachete sigilate și provédute cu marca oficială de contravenția „Ursu“ în magazinele mai mari de Coloniale și ferării.

Firma **Edmund Mauthner** din **Budapesta**, Strada Andras-sy Nr. 23 garantéza numai pentru conținutul acelor pachete cu seminte **pros-pete** și **veritabile**, care vor fi provédute cu numele **Mauthner** și cu marca „Ursu“, cum se vede din ilustrația alăturată.

ABONAMENTE

LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.
Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octombrie st. n. 1897.

<p>Sosirea trenurilor în Brașov:</p> <p style="text-align: center;">Dela Budapesta la Brașov:</p> <p>I. Trenul accelerat (peste Arad) sosesece la 0 ore 0 min. dimineța. II. Trenul de persoane la 8 ore dim. III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m. IV. Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra (acesta dela Budapesta până la Clușiu e tren de persoane. ér dela Clușiu până aici tren mixt)*.</p> <p style="text-align: center;">Dela București la Brașov:</p> <p>I. Trenul mixt, care circula numai Vinerea dela Predeală la 0 ore 0 min. dim. II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m. III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m. IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. séra. V. Trenul accel. la — ore — min. séra.</p> <p style="text-align: center;">Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:</p> <p>I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda). II. Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m. (dela prima Iulie pân' la 31 August va avé și acest tren legătura cu St.-Georgi cu Tușnadul). III. Trenul mixt, la 7 ore 3 min. séra, (are legătura cu Ciuc-Szerda).</p>	<p>Plecarea trenurilor din Brașov:</p> <p style="text-align: center;">Dela Brașov la Budapesta:</p> <p>I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța (acest tren merge până la Clușiu ca tren mixt, ér de acolo mai departe ca tren de persoane). II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m. III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. séra. IV. Tr. accel. (peste Arad) la — ore — min. séra.</p> <p style="text-align: center;">Dela Brașov la București:</p> <p>I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d. II. Trenul accelerat (ce vine dela Arad) la — ore — min. dim. III. Trenul mixt la 11 ore a. m. IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia-Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.</p> <p style="text-align: center;">Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:</p> <p>I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szerda. 2 ó. 55 m. II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m. III. Trenul de pers. la 2 ore 55 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szerda).</p>
---	--